

Környei feltárás: újratemették a hősi halált halt magyar honvédeket

Emlékeznünk és emlékeztetünk kell a harcban életüket áldozókra, mert az ő helytállásuk az, ami példaként és útmutatóként kell, hogy szolgáljon a mai, szilárd értékrend nélküli világunkban - mondta a honvédelmi miniszter október 17-én, Budapesten a Fiumei úti Sírkertben, a második világháborúban hősi halált halt magyar honvédek ünnepélyes újratemetésén.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf hozzátette: „háborúink hősei tetteikkel igazolták bátorságukat, nemzetük és bajtársaik iránti elkötelezettségüket”. „Az általuk megtestesített ideák gyakorlása, vagyis a hierarchia elfogadása, a parancs és az engedelmesség rendje, a harc közbeni heroizmus, a becsület és hűség, valamint az önfeláldozás erényei nemcsak a hadsereg számára időtlen értékek, hanem a nemzet létének, egységének és fennmaradásának is elengedhetetlen feltétele” – fogalmazott a tárcavezető.

A honvédelmi miniszter beszédében kiemelte, az emberiség legősibb kultusza az ősök, vagyis a halottak tisztelése és isteni törvények ellen vét, aki ezt megszegi, mert az illő temetés és a végső nyughely háborítatlansága mindenkinek jár.

A honvédelmi miniszter elmondta, 102, különböző magyarországi harcterekekről és temetőkből exhumált, holtukban lett magyar hőst temetnek újra a Fiumei úti Sírkert hősi parcellájában. „A Környe, Akasztó, Magyaralmás, Besenyőtelek, Cinkota, Tiszaörs, Rétság, Budapest, Valkó temetési helyekről elhozott hősök hamvai végre méltó helyre kerülnek, Magyarország ezzel fejezi ki köszönetét és

hálóját a szolgálatukért” – fogalmazott, majd felidézte: a környei, sebtében létesített magyar-német katonai temető a szovjet csapatok által ostromlott Budapest felmentésére indított hadműveletek Vértesben zajló harcainak elesetteit fogadta be 1944. legvégéig egészen 1945. március 18-ig. ➔ 5. oldal

Tűzoltóautóval és védőruházattal gyarapodott a környei egyesület

A Környei Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület a falu területén évente átlagosan 50-60 káreseményre kap riasztást, melyekre 95 százalékos rendelkezésre állással tud reagálni: a Környén, Kömlődön és a szomszédos településeken élő több mint 6 ezer állampolgár ellátásában vesznek részt.

Munkájukat gyakran nehezen megközelíthető helyeken végzik, helyenként az oltóvíz utánpótlás hiányával is meg kell küzdeniük, illetve a beavatkozások sikerét a szükséges eszközök kárhelyszínre történő juttatásának gyorsasága is meghatározza. A tüzek oltásához és a műszaki mentésekhez már jó ideje tervezték olyan gépjárműfecskendő beszerzését, amellyel első kitérőként is biztosítani tudják az oltóvíz és eszközszállítás terén a beavatkozás sikerességét. ➔ 6. oldal

Színekbe mártott mesevilág

„Köréje gyűlnek szelíden, s nézik, nézik a csillagok” – József Attila gyönyörű sorait választotta annak a kiállításnak a motójául Salamonné Heltér Erika életmód tanácsadó, terapeuta, okleveles rajzvizsgálati szakértő, amatőr képzőművész, amely „Színekbe mártott mesevilág” címmel nyílt meg október 21-én a Környei Művelődési Házban a saját és az Aranykezek Csoport alkotásaiból.

A 2016-tól működő csoport második otthona egy esztendeje Környe, 4 és 14 év közötti gyermekek alkotnak hétről-hétre és álmodják meg a saját színes mesevilágukat. A november 17-éig látogatható tárlat harminc oroszlányi, tatabányai, kecskédi, szatmárnémeti, és természetesen környei gyermek 111 alkotását mutatja be.

Ebben a szürkülő világban mintha egy csodálatos szigeten lennénk, csodálatos színekkel töltött mesevilág birodalomban. A színek elvarázsolják az embereket, simogatják a lelkeket. A gyerekek lelkét, akik létrehozták a képeket, és a nézők lelkét, akik befogadják az alkotásokat – hangzott el *Talabér Angelika* gitárjátékával kísért énekét követően *Szám János* festő- és szobrászművésztől, aki úgy vélte, hogy a csoport sikere, kedveltsége *Erika* foglalkozásainak tematikájában, minőségében rejlik, s abban, hogy nagyon szereti a gyerekeket, a rajzokat, a színeket. A foglalkozásokra járó gyerekek ezt a későbbiekben is tudják

hasznosítani. Akár úgy, hogy valakinek ez esetleg előkészítés és továbbtanulás, de kommunikációs eszközként is, hiszen a rajzról ugyanúgy sok mindent ki lehet fejteni, mint beszéddel – fogalmazott a megnyitó beszédében *Szám János*, majd a gondolatsort így folytatta *Salamonné Heltér Erika*: a színeknek energiájuk van, hiszen hullámokkal, rezgésszámmal rendelkeznek. Különbőféle formákat, alakzatokat és színeket társítunk a feladatokhoz. Gyekszem megtanítani a gyerekeknek, hogy a színnyelv valóban kommunikációs eszköz, aminek a birtokában a későbbiekben jobban tudnak kommunikálni, és ez a fejlődés a javukat szolgálja. Van olyan kigyerek, aki első alkalommal 10 évesen érkezett, és 14 évesen három képzőhelyre is felvételt nyert. Aki eddig továbbtanulási szándékkal érkezett a foglalkozásra, mindenkit felvettek a képzőhelyre, ahová jelentkezett, erre nagyon büszke vagyok, országsszerte nagyon kevés csoport van, amely ezt elmondhatja magáról.

A csoport vezetője természetgyógyászatot tanult, azon belül életmód tanácsadó terapeuta, s mivel valóban nagyon szereti a színeket, a színterápiát, színelméletet kezdte el kicsit jobban boncolgatni, majd a járvány ideje alatt a művészetterápiát, így vált okleveles rajzvizsgálati szakértővé, tudását a foglalkozások ideje alatt használja. Ez azért fontos, mert vannak olyan gyerekek, akiknek bizony vannak problémái, s ezeket jobb, ha a rajzolás során

észreveszem. Ha látom a művészetterápiás feladatban, hogy neki valamire szüksége van, vagy egy kicsit segítségre szorul, akkor a színeket hívom segítségül. A színeknek hihetetlen gyógyító erejük van, ezt nem is kell mondanom, hiszen a történelem igazolta már: az egészségügyben a színeket, mint gyógyító eszközt használják a mai napig, de évszázadokra visszamenően is vannak erre utaló nyomok. Olyan alakzatokat, formákat, dimenziókat igyekszünk elsajátítani, ami által szélesedik kicsit a gyerekek kreativitása, látásmódja – fogalmazott, és azt is kiemelte, hogy sok esetben észre sem vesszük, milyen apró csodák vannak körülöttünk, hogy milyen színekben nyilvánulnak ezek meg.

A tárlat az Aranykezek Csoport „Nyár vagy ősz – egy esemény színekbe öltöztetve” című rajzversenyének *Varga Benedek* grafikusművész által zsűrizett alkotásait is bemutatja, a fiatal tehetségek a megnyitó során vehették át az ajándékaikat.

5-9 éves korosztályban 1. helyezést ért el *Vanya Lilla* (Környe), második lett *Salamon Boglárka* (Tatabánya), harmadik *Füzeséri Zsófia* (Környe), különdíjat vehetett át *Bodoki Sára* (Szatmárnémeti), *Eipl Eliza* és *Eipl Félix* (Tatabánya), *Hartmann Rita* (Környe). A 10-14 éves korosztályban az első helyezett *Abrudan Izabella* (Tatabánya) lett, a második *Hamburger Bianka*, (Tatabánya), a harmadik *Laki Lili* (Környe), különdíjban részesült Környéről *Juhász Enikő*, *Kun Jázmin*, *Szabó Máttyás*.

Kukoricafosztás ötödször

Kisjubileumát ünnepelte október 15-én a Községi és Tájházbán a múltidéző kukoricafosztás, melyet ötödik alkalommal szervezett meg a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe. 15 órakor a szervezők még kicsit aggódtak, nehogy elriassza az érdeklődőket az egyre hidegebbé, szelesebbé váló időjárás, de végül szép számmal érkeztek az apróságok, szüleik és nagyszüleik.

A munkálatok, mint annak idején, az udvaron kezdődtek, ahol *Kolozsvári Józsefnek* köszönhetően tekintélyes mennyiségű kukorica várt fosztásra. A gyerekek körében *Dörner István* mesélt, és mutatta meg a kicsiknek a fosztás csinját-binját, akiknek néha bizony elkelt a szülői segítség, de élvezettel szorgoskodtak, így egyre csak gyűlt a csuhé és a már letisztított kukoricacső.

Valamikor a termés minden részét hasznosították, hiszen a szép csuhékból a téli estéken babákat, dísz tárgyakat készítettek, az alsó fehérekkel a matracokat töltötték meg, nyaranta kivették, lelocsolták vízzel, és ismét megszáritották, így frissítették – mesélte *Tirhold Kármén* elnök. A kukorica az állatok etetésére szolgált, a csutka pedig a legkiválóbb gyűjtős volt.

A gyerekek a morzsolás fejlődését is megtapasztalhatták, hiszen eleinte két csövet dörzsöltek össze, majd következett a kézre húzható fogas morzsolóeszköz, később kifejlesztették az űlőszékkest, utána a kézi meghajtású mechanikus gépeket, legvégül pedig az elektromos morzsolókat.

Míg a gyerkőcök élvezettel morzsolgattak, a felnőttek is mosolygva idézték fel az emlékeiket, például a legörömtelibbet, amikor kiürült a kukoricagöré, és „táncdalfesztivált rendeztek” benne.

De még nem vagyok kész! – egy egészen aprócska fiú válaszolt így, amikor elérkezett a csuhézás ideje,

s ő bizony a közösségi házban is folytatta a morzsolást, míg a többiek lelkesen készítették a csuhé virágokat, kosárcákat, angyalkákat a kecskédi *Busch Józsefné*, *Wicha Olga* iránymutatásai alapján. *Olga* is igazolta, hogy egykor milyen nagy hagyományokkal bírt a csuhézás, hiszen – mint elmondta – ő nem tanulta, gyerekként édesanyjával csuhézott nagyon sokat. A bemutatott Betlehemet és lábtörölt 2015-ben felkérésre alkotta a kecskédi múzeum számára, s eleinte tartott tőle, hogy el tudja-e készíteni, de kiderült, hogy a csuhézást nem lehet elfelejteni. *Hartmann Józsefné* hercegnőkkel érkezett, s mint kiderült, a számtalan kézműves technika elsajátítása után ő maga már felnőtt fejjel szerelmese lett bele a csuhézásba pár esztendeje, épp egy hagyományörző kukoricafosztás

alkalmával. Eleinte ő is virágokat, babákat készített, tudását az internet segítségével csiszolta tovább, így mára egyre bonyolultabb, és egyáltalán nem utolsó sorban szebb alkotások kerülnek ki a kezei közül.

A gyerekek, felnőttek tehát ismét remekül érezték magukat, amiben a hagyományörzés mellett nyilván „főszerepet játszott” az anyuval, apuval, nagyszülőkkel közösen eltöltött idő, a közös alkotás öröme is. A Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, *Tirhold Kármén* ezúton fejezi ki köszönetét a felajánlott kukoricáért, *Eck Attilának* és *Eck Csabának* a lábtöröltökhöz elkészített keretekért, *Busch Józsefné*, *Wicha Olgának* a kézműves délutánért, a jelenlévőknek a lelkes és kreatív részvételért, vidám hangulatért, s minden segítőnek, aki hozzájárult az ötödik kukoricafosztás sikeréhez.

Megszépült a vasútállomás

1902-ben, 120 esztendeje adták a környei vasútállomás épületét, a jubileumra megszépült a MÁV Zrt. és az önkormányzat együttműködésében. Október 20-án a társaság, a helyhatóság munkatársai és vállalkozók szorgoskodtak.

A környei falugyűléseken több mint egy évtizede visszatérő felvetésként érkezett a helyiektől az egyre romló épület állapota, kritikaként fogal-

mazva meg, hogy a vonattal ideérkezőket milyen látvány fogadja, milyen képet fest a faluról. *Beke László* polgármestertől minden alkalommal elhangzott, hogy a felújítás a közlekedési társaság hatáskörébe tartozik, de természetesen az önkormányzat is felajánlotta már a segítségét, 2014-ben például saját beruházásban fedett kerékpártorlót létesített a vasútállomás mellett.

A MÁV Zrt. Ingatlanüzemeltetési és Zöldterület Karbantartási Osztály Főnökség

Vezetője, *Lévai Henrietta* elmondta, hogy az elmúlt években folyamatosan végezték az üzemeltetéssel járó kisebb karbantartási munkálatokat, a zöldterület gondozását, de a nagyobb léptékű megszépülés valóban elmaradt, ami végül olyan összefogásban valósult meg, amelyre – szerinte – országsszerte nemigen akad még példa. A társaság ugyanis a vakolásról

gondoskodott, nagyjából 5 millió forintot fordítottak alapanyagokra, az összeget növeli a hozzáadott saját munkájuk, a környei önkormányzat pedig egymillió forint értékben vásárolt a festéshez anyagot, eszközöket, a munkálatokat pedig szintén a hivatal és önkormányzat munkatársai végezték, hozzájuk csatlakozott önkéntes szakember segítőként a két építőipari vállalkozó, *Kardos Dávid* és *Jakab Norbert*.

A szakemberek, önkéntesek a nap során kétszer festették le a homlokzatot, miközben a zöld környezet is megszépült: metszették a cserjéket, bokrokat, árvácskákat ültettek. Mind kiderült, az épület színének meghatározását is komoly kutatómunka előzte meg, a vasúttársaság egy korabeli fotó alapján állapította.

Bár a váróterem belső falait, ablakait, ajtaját nem érintette a jelenlegi rekonstrukció, *Beke László* polgármester és a társaság képviselői a munkálatok végzetével megállapodtak, hogy folytatják az együttműködést, a közös felújítást, szépítést.

Furcsa haza...

Az évszakot meghazudtolóan szép időben tisztelgtek október 23-án a mártírhálalt halt Puskás Sándor emlékére állított márványtáblánál Környebányán. Bozó Kucsár Anikó felkészítésében a Környei Magyar Dalkör tagjai citeramuzsikával, énekekkel, prózával hajtottak fejét 1956 hősei előtt, emlékezve a 22 esztendő környebányai fiatalemberre is, aki ötödéves orvostanhallgatóként utazott 1956 októberében a fővárosba, ahol 23-án este 8 és 9 óra között a Magyar Rádiónál a budapesti események első áldozataként érte halálos lövés.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére rendezett ünnepség Környén hagyományosan a református templomban kezdődött, Visnyei László plébános és Nt. Börzsönyi Kornélia lelképásztor tartott ökumenikus istentiszteletet, majd a megemlékezés a Művelődési Házban folytatódott, ahol Beke László polgármester vont párhuzamot 1956 és a magyar történelem korábbi eseményei között: sajnos ugyanaz a forgatókönyv játszódott le, mint a Rákóczi szabadságharc utolsó évében és 1849 nyarán is. A világ bámulta a csodát, hogy egy kis nép szembefordul a nála nagyságrendekkel nagyobb elnyomó hatalommal és győzelemre viszi a forradalmat, azt a forradalmat, mely a legszélesebb alapokon, a társadalom minden rétegén és a legfőbb erkölcsi értékeken nyugszik. De ahogy 1711-ben, 1849-ben, úgy 1956-ban is télen maradt mindenki, aki segíthetett volna az elnyomók ellen, és a világ hagyta vérbe fojtani a magyar szabadság fellobbanó lángját.

Az 1956. október 23-án kirobbant forradalom nem csupán azért volt nagyszerű, mert egy önkényuralmi, az országot rettegésben és elnyomásban tartó kormány ellen lázadt fel, hanem azért is, mert egy hazug, diktatórikus világrendnek kiáltotta: elég! A forradalmi események is bizonyítják ennek a hazugságnak a tényét, hiszen az adott szó ellenére a szovjet csapatok be-

vonultak hazánkba, a tárgyalásra érkező magyar katonai vezetőket a tárgyalóasztal helyett pedig a börtön fogadta. Malinyin szovjet hadseregtábornok még a Maléter Pállal folytatott budapesti tárgyalásán megígérte a szovjet csapatok kivonását és a megbeszélésen nagyon együttműködő volt, a megbeszélés eredményét pedig jegyzőkönyvben rögzítették, mely szerint legkésőbb 1957. január 15-ig az utolsó szovjet katona is elhagyja Magyarország területét. Maléter Pál ennek tudatában ment el tárgyalni a tőkölí szovjet laktanyába, ahol már várta a KGB és a tárgyalóasztal helyett a börtön... - idézte az eseményeket, majd a ó évszázaddal ezelőtti történetek üzenetét így fogalmazta meg: 1956 forradalma a demokrácia üzenete, melynek talán legfőbb gondolata, hogy soha nem a népnek kell felelnie a hatalom gyakorlóira, hanem a hatalom gyakorlóira tartoznak felelősséggel a népnek.

„Furcsa haza” – ezzel a címmel léptek színpadra a vers-zenés emlékműsorukkal a környei és bokodi Kadarkölykök színjátásai, az összeállítását a számára kedves versekből, dalokból, jelenetekből szerkesztette és saját gondolataival egészítette ki Dallos Zoltán, a megrendítő műsor társrendezője és koreográfusa Karap Diána volt.

Hallod, hogy pengeti húrjait az Ősz? Avar zörgése, szél suhogása. Minden dallama emlékeket idéz. Mert minden halk szellő susogása mögött ott a vihar emléke, ami egészen máshogyan tépte az Ősznek húrjait. Máshogyan zenélt akkor. Tankok lánctalpának hangja, zászlók lobogása, puskák döbbenése, sírás és sok bátor kiáltás a fáradt napfénybe: hogy elég volt!...

De jó, hogy hazaértél, Apu! Nézd, Anyu sír, pedig csak apró kavicsok fűyültek el az orrom előtt, csapódtak a falba. Igaz, a konyhaablak beégett. Anyu elkapta a karom és magához rántott - nézd, kívül a helye - átölelt és sírt. Apu, vigasztald meg! Te erős vagy, kergesd el a tankokat! Lestem őket, a kapu résein, zúgva, morogva mentek, sokan, nagyon sokan. Kati, a babám, fél egyedül... otthon felejtettük, mikor ájtjttünk ide. A pince mélyén unatkozom nélküle. Nem látom az eget, rossz a levegő és Anyu sír. Apu, vigasztald meg! Kergesd el a tankokat!

A fiatalok megrázó átélással idézték a forradalmi hevületet, majd a mindent átjáró rettegést, a külső segítségre való várakozás hiábavalóságának felismerését, a remény elvesztését, a maradék és elmenők imáját, az akkori furcsa hazát: Előttem lámpák,

mentőkocsi, szendvics, mosolygó piszkoszöke járór. Mögöttem puskaszó, sötétség, remények temetője. Furcsa haza, az ember fellélegzik, amikor kiér belőle...

A színjátások szívekkel, lélekkel előadott műsorát az emlékező közönség vastappsal, könnyes tekintetekkel köszönte, majd a Kegyeleti Parkban található Kopjafánál róttta le tiszteletét. Komárom-Esztergom Megye Önkormányzata és Környe Község Önkormányzata nevében dr. Veres Zoltán jegyző és Beke László polgármester, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe részéről Tirhold Kármén elnök és Wéber István, Erl Péter képviselők, Tardoskeddről Tóth Kamil önkormányzati képviselő, a Történelmi Vitézi Rend Komárom-Esztergom megyei Székkapitányság Környei csoportja nevében Bogár Ferencné, Vitéz Erdei

Környei feltárás: újratemették a hősi halált halt magyar honvédeket

...folytatás az első oldalról.

Szólt arról is, hogy nagyapja, Bobrovníczky Tamás, akkor huszárszázados, a magyar királyi 3. Nádasy Ferenc huszárezred 6. század parancsnokaként Környétől nem messze keletre, a Vértesben dúló közel-harcokban március 17-én, Felsőgallánál nagyon súlyosan sebesült egy géppisztolyosozattól, az életét egy cigaretatarca mentette meg, amit a miniszter a mai napig őriz. „A környei temetőből kiemelt, végső nyughelyükre induló katonák nagyapám bajtársai voltak” – tette hozzá az október 17-ei ünnepélyes újratemetésen, melyen Környe képviseletében Beke László polgármester és Pákozdi Ferenc alpolgármester hajtott fejét a hősök előtt.

A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum Katonai Emlékezet és Hadisírgondozó Igazgatóság (HM HIM KEHI) munkatársai május elején végeztek feltárást Környén, a volt katonai temetőben, a munkálatok során a második világháborúban hősi halált halt és a temetőben eltemetett negyvennyolc katonát sikerült megtalálniuk.

A területen korábban helyszínbefjárást, illetve szondázó jellegű kutatást végeztek annak érdekében, hogy a katonatemető tényleges kiterjedését és a temetési helyek elhelyezkedését igazolni lehessen. Előzetes információk alapján a temetőben német és magyar katonákat is eltemettek, így a feltárást a német partnerszervezet, a Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge (VDK) közreműködésével szervezték meg.

A HM HIM veszteségi adatainak kívül rendelkezésre állt egy, a helyi plébános által 1945-ben készített részletes sírhelyvázlat, amelynek másolatát Bányai István helytörténet-kutató özvegye bocsájította a szakemberek rendelkezésére. A feltárás célja – a katonák exhumálása mellett – a korabeli temetőkataszter adatainak igazolása volt.

A HM HIM KEHI hadisírgondozó szakemberei négy nap alatt végezték el a feltárást, amely során az egykori katonatemető teljes felületű feltáráásával és ott található 45 elkülöníthető temetési hely kutatásával

József és nemzetes Dr. Árendás József, a Fesztly Árpád Polgári Kör részéről Futóné Bánáti Ildikó és Szántó Attila, a Környei Németek Baráti Köre és Kultúregyesülete képviseletében Dörner István elnök és Kerecsényi József elnökhelyettes, a Kisfaludy Mihály Általános Iskola Diákönkormányzatának részéről Lipót Hanna és Koródi Lili Jázmin helyezte el a kegyelet virágait, a megjelentek pedig az örök emlékezés mécseseit.

Köszönet a környebányai műsor összeállításáért, előadásáért Bolemányi Magdolnának, Bozó Kucsár Anikónak, Böröczkiné Szűcs Juditnak, Bús Melindának, Domina Józsefnek, Gábor Zsoltnak, Galgovicz Ágh Adriennek, Juhász Ibolyának, a környei előadásért Dallos Zoltánnak, Karap Diánának, Jónás Szabolcsnak,

végeztek. Környe önkormányzata a feltárás kezdetére elvégezte a terület előkészítését, illetve egy földmunkagépet is biztosított, segítve a feltárást. Az öt temetési sorban 1944. december 22. és 1945. március 18. között, különböző időpontokban temettek. Az egyes sírblokkokat és sorokat a vártnak megfelelően találták meg.

A temetőben összesen 48 katona sírhegyét sikerült azonosítani, a sírok túlnyomó többsége egyéni temetési hely volt, de három kétfős, és egy háromfős tömegsír is előkerült. A szakemberek a különböző temetési időpontoknak megfelelően koporsóban, sátorlapban, vagy ezek nélkül eltemetett katonákat is találtak a sírhelyeken. Az átlagos temetési mélység 140 centiméter volt, de ettől több helyen is eltértek. A feltárás során az egykori katona temetői sikerült egyértelműen behatárolni, az ott eltemetett katonákat hiánytalanul exhumálni.

A temetőkataszter helyességét hat helyen sikerült azonosítást a magyar csapatoknak nem sikerült felderítenie, de arról voltak információk, hogy az arcvonaluk mögött erős tartalékaik vannak, és további erőszítések érkeznek hozzájuk. Mindez különösképpen Budapest 1945. február 13-ai eleste után vált érzékelhetővé. Februárban, a vértési arcvonalon egyfajta állásháború alakult ki, a kölcsönös járó-vállalkozások során rendszerint a huszárok vállalkozásai voltak eredményesebbek, hadifoglyokkal és zsákmányfegyverekkel tértek vissza. Az 1. huszárhadosztály arcvonalára irányított gyakori szovjet tűzértségi és aknavető tűz a nappali mozgást szinte teljesen megbénította, az ellenség éjszaka végrehajtott kisebb támadásai és felderítő vállalkozásai pedig állandó őrszolgálatot igényeltek. A harcokban részt vett szovjet katonák visszaemlékezéseikben többször említették, hogy a térségben lévő német katonákon kívül a magyar katonák harcoltak a legkeményebben. Környét és térségét az 1945. március 16-án indított szovjet támadást követő, több nap elkeseredett harc után hagyták el a magyar huszárhadosztály csapattestei, folyamatos utóvédharcokat vívva.

Az exhumálási munka közben hat katona földi maradványa mellett előkerült az 1936 M azonosítási jegy, amely egyértelművé tette a személyazonosságukat. Nevüket összevetették a sírhelyvázlaton szereplő nevekkkel, és a sorrend alapján a többi katonára kilétének megállapítását is elvégezték. A sírmellékletek, tárgyi leletanyagok, illetve az életkori sajátosságok további támpontot adtak az azonosításra.

A 39 hősi halált halt magyar katona közül 36-ot sikerült azonosítani, ők így kikerülhettek a névtelenségből. A feltárás során előkerült német katonák földi maradványait átadták a Német Háborús Sírokat

Vanya Balázsnak. Köszönet a darabban színpadra lépőknek: Bicsak Andreának, Boldog Zsófiának, Cser Tímeának, Gánics Botond Tordának, Göröcsi Majának, Kátóna Bencének, Kovács Annának, Licskó Noéminek, Pataki Csabának, Tisch Andrásnak, Tóth Elizának, Tóth Kirának, Végh Viktóriának. Köszönet a felvétel készítéséért Hajma Mihálynak, és végül, de nem utolsó sorban köszönet a műsorközlőként közreműködő Eisenbart Gyözőnének, aki 2015-től szerkesztette az október 23-ai nemzeti ünnepre minden esztendőben nagy szeretettel és elhivatottsággal a műsört, készítette fel a szereplőket. Az elmúlt évben családi elfoglaltsága nem tette lehetővé, idén pedig úgy döntött, hogy bár elveszik szívének egy darabja, végérvényesen átadja a stafétát.

Gondozó Népi Szövetség magyarországi megbízottjainak, végső nyughelyet a budai-orszi német-magyar katonai temetőben lelnék, a két szovjet katona eltemetéséről pedig az orosz nagykövetség munkatársai intézkednek.

Környe és térsége 1945 januárjától a magyar királyi 1. huszárhadosztály harcainak színtere volt, amely Gánt, Vérteskozma és Tatabánya vonalában volt védelemben a szovjet 3. Ukrán Front támadó seregtetei ellen. A huszárhadosztály a Vértes hegység erdőségeiben, 15 kilométer széles vonalban húzódtott védőállását a rendelkezésre álló erőkkel csak támpontszerűen szálta meg, amely főleg a hegységen áthaladó utak lezárására szorított. Környe térségében a huszár csapattestek közül zömmel a magyar királyi „Nádasy Ferenc” 3. honvéd huszárezred huszárai voltak védelemben. A szovjet csapatok arcvonala sem volt teljesen zárt. A szemben álló ellenség pontos erejét és berendezkedését a magyar csapatoknak nem sikerült felderítenie, de arról voltak információk, hogy az arcvonaluk mögött erős tartalékaik vannak, és további erőszítések érkeznek hozzájuk.

Mindez különösképpen Budapest 1945. február 13-ai eleste után vált érzékelhetővé. Februárban, a vértési arcvonalon egyfajta állásháború alakult ki, a kölcsönös járó-vállalkozások során rendszerint a huszárok vállalkozásai voltak eredményesebbek, hadifoglyokkal és zsákmányfegyverekkel tértek vissza. Az 1. huszárhadosztály arcvonalára irányított gyakori szovjet tűzértségi és aknavető tűz a nappali mozgást szinte teljesen megbénította, az ellenség éjszaka végrehajtott kisebb támadásai és felderítő vállalkozásai pedig állandó őrszolgálatot igényeltek. A harcokban részt vett szovjet katonák visszaemlékezéseikben többször említették, hogy a térségben lévő német katonákon kívül a magyar katonák harcoltak a legkeményebben. Környét és térségét az 1945. március 16-án indított szovjet támadást követő, több nap elkeseredett harc után hagyták el a magyar huszárhadosztály csapattestei, folyamatos utóvédharcokat vívva.

forrás, fotók: honvedelem.hu

Tűzoltóautóval és védőruházattal gyarapodott a környei egyesület

...folytatás az első oldalról.

A tervük végül a Magyar Falu Program Falusi Civil Alaphoz sikerrel benyújtott pályázatuknak köszönhetően valósulhatott meg, a projektzáró rendezvényt – melyet többek között Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő, Borsó Tibor, a megyei közgyűlés alelnöke, Szunyog Zoltán, a Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója, Dr. Madari Csaba, a Tatabányai Rendőrkapitányság kapitányságvezetője is megtisztelt jelenlétével – október 13-án tartották a Községi és Tájház udvarán.

Az eseményen elhangzott, hogy az egyesület a Civil szervezetek működésének biztosítása elnevezésű pályázaton áprilisban 1,2 millió forintot vissza nem térítendő támogatásban részesült, amelyből 4 garnitúra bevetési védőruházatot vásároltak. Júniusban a Komárom-Esztergom Megyei Polgárőr Szövetség működési támogatásából és a tavalyi évről megmaradt adó 1 százalékból 5 tag számára szereztek be munkavédelmi cipőt, 20 embernek szolgálati galléros pólót, valamint tíznek polgárőr gyakorló formaruházatot. Az év elején pályáztak „Környe település mentő tűzvédelmének gépjárműfecskeendővel történő javítása” címmel a Magyar Falu Program Civil Alap forrására, s végül 7 millió forintot nyertek el, az összeget 300 ezer forinttal egészítették ki, s vásárolták meg Ausztriából a Steyr 13S23 L31 típus Rosenbauer szivattyúval szerelt gépjárműfecskeendőt.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság pályázati támogatásából félmillió forintért vehettek viharokár felszámoló felszereléseket, egyéni védőeszközöket, valamint szintén félmillióért kárhely megvilágító LED technológiás nagyfényű állványos és mobil lámpákat. Az egyesület az üzemanyag, valamint a termékek, eszközök folyamatosan növekvő ára és a még ki nem fizetett kintlévőségei ellenére is működik, fejlődik, amiért Popovics Milán elnök köszönetét fejezte ki Környe Község

Önkormányzata számára, mivel az éves működési támogatásokon túl pénzügyi kiegészítéssel és fizikai segítséggel is segíti a munkájukat.

Ahogy az egyesület is korosodik, nő, erősödik, úgy van szüksége egyre komolyabb eszközparkra, hiszen a tagság az idő múlásával rengeteg tapasztalatot szerzett, rengeteg képzésen vett részt, így egyre komolyabb eszközök használatára vált képessé. Aki ismeri a mostani jármű beszerzésének, forgalomba helyezésének történetét, tudja, hogy ez a történet is tipikus példája annak, amit sokszor Környe sikerének kulcsaként fogalmazzunk meg. Ez pedig nem más, mint az összefogás, az egymás kiegészítése, megsegítése. Erre a magatartásra kiváló szavak van a tűzoltóknak: bajtársiasság. A sokszor lehetetlennek látszó helyzeteket csapatban, egymást segítve lehet megoldani – hangzott el Beke László polgármestertől, aki azt kívánta az önkéntesek számára, hogy a jármű hasznos segítségükre legyen a SZOLGÁLATBAN, amely azért is írható nagybetűvel, mert valamennyien önkéntesek és a szabad idejükben nagyon is profi módon végzik a veszélyelhárítást, a kármentést, a különböző feladatokat, melyekre sokszor nagyon rövid idő alatt kell reagálniuk. Zárásul – az összefogásra és a bajtársiasságra visszautalva – köszönetet mondott az önkormányzat munkatársa, Geiszt Imre számára, aki bár nem tagja az egyesületnek, nagyon sokat segített és segít, hogy az autóknek ne kelljen hosszú ideig várni a kisebb szervizelésekre, javításokra.

Szeretném aláhúzni, és néhány felkiáltójelet elé, mögé tenni, hogy az önkéntes szervezetekben az a legnagyobb elismerést érdemlő, hogy a szabadidejükben, a munkájuk mellett teszik mindezt, és képzik magukat tovább, és ki tudja, hány szolgálati órát tudnak maguk mögött azért, hogy az itt élők biztonságban érezhessék magukat – csatlakozott a polgármester által elmondottakhoz Czunyiné dr. Bertalan Judit. Az országgyűlési képviselő azt is kiemelte, hogy nem akármilyen egyesülethez érkezett a támogatás, hiszen a környei egyben látja el a polgárőri és önkéntes tűzoltói feladatokat. Itt Környén, az egyre fejlődő ipari park szomszédságában látjuk az átmenő forgalmat, látjuk, hogy egy központi fekvésű település, és pontosan tudjuk,

mekkora segítség a hivatásos állományoknak, hogy az önkéntes tűzoltók időben és jól érzékelnek, szakszerű segítséget tudnak nyújtani – fogalmazott, majd az idei évi beszerzésekre Visnyei László plébános és Börzsönyi Kornélia tiszteletes osztott áldást.

Az ünnepségen Popovics Milán, a Környi Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke kiemelkedő szakmai tevékenységéért elismerő oklevélben és ajándéktárgy jutalomban részesítette Matics Gergely Zoltánt, Nagy Miksa Tamást, Bakó Lilit, Eöri Balázs Jánost, Murcsik Zsoltot és Varga Bendegúzt.

A gépjárműfecskeendő beszerzéséhez nyújtott támogatásáért, segítségéért köszönetét fejezte ki Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselőnek, Beke László polgármesternek, a Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Polgári Védelmi főfelügyelőjének, Sikrai Attilának, Tirhold Kármén önkormányzati képviselőnek, Geiszt Imrénének. Az egyesület szakmai támogatásáért ajándékot vehetett át Szunyog Zoltán, a Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója és dr. Madari Csaba, a Tatabányai Rendőrkapitányság kapitányságvezetője, a gyakorlati felkészítésükért, a képzéseik megvalósításáért a Tatabányai Hivatásos Tűzoltóparancsnokság parancsnoka, Muzslai László, valamint az Oroszlányi Önkormányzati Tűzoltóparancsnokság parancsnoka, Szabó Imre, a pályázatok megírásához nyújtott szakmai iránymutatásáért a tűzoltó szövetség elnöke, Ágoston Gábor és a polgárőr szövetség alelnöke, Nagy Aladár.

Kedves ajándékkal érkezett a rendezvényre a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság képviselőjében Sikrai Attila, aki az elnöki záróbeszéd előtt Kolozsvári Johanna, a Kunhegyesen élő nyugdíjas amatőr festőművész alkotását nyújtotta át. A művész a tűzoltók iránti tiszteletből és munkájuk elismeréséül már több mint 200 festményt készített és juttatott el országsszerte hivatásos és önkéntes állományokhoz, köztük a megye tűzoltó egyesületei számára is.

Az ünnepség zárásaként az idei év beszerzéseinek részletes ismertetését követően Popovics Milán köszönetet mondott a 10 millió forintot meghaladó támogatásért Magyarország Kormányának, a Belügyminisztériumnak, Környe Község Önkormányzatának, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak, az Országos Tűzoltó és Polgárőr Szövetségeknek, a támogató gazdasági társaságoknak, az adó 1 százalékot felajánló magánszemélyeknek, az egyesület tagjainak és egyesületet munkájukkal támogató külső magánszemélyeknek.

Kiadja: Polgármesteri Hivatal 2851 Környe, Alkotmány út 2.

A kiadásért felel: Beke László polgármester • 06 30 7681624 • A szerkesztésért felel: Salamon Gyöngyi • 06 30 387 4690

hirhozo@kornye.hu • www.kornye.hu

Nyomdai munkák: JÁ-KI PRESS Nyomdaipari Kft. 2851 Környe, Rákóczi F. u. 73. A sokszorosításért felel: Jávör Zsolt ügyvezető

Megérkeztiünk!

„Mint a fény az árnyat, záport a virág,
mint patak a medrét, madarat az ág,
mint sóhajos nyári éjjel a fák az eget
- mindenkinél jobban téged így szerettelek.”

Az előző Környi Hírhozó megjelenése óta három kislány és két kislány érkezése ragyogta be környei családok életét.

Sok szeretettel köszöntjük a legkisebbeket!

Tufár-Papp János és Nekernusz Klaudia kislányát Fannit,

Diószegi József és Somogyi Szilvia kislányát Zsombort,

Czirkos Attila és Tomkó Eszter kislányát Lucát,

Loggó József és Hribár Anett kislányát Larát,

Fodor Martin és Kovács Bianka kislányát Martint.

A gyermekeknek és szüleiknek hosszú, boldog életet kívánunk!

A „Szülőföld program” részeként az önkormányzat a környei szülők gyermekei számára egyszeri 500 ezer forint elkülönítését biztosítja, amennyiben azt igénylik a gyermek megszületésének tárgyévében. Igénylés esetén az alszámlán kezelt pénzhez a támogatott 18 éves kora után juthat hozzá, s a 31. születésnapjáig veheti fel. Az összeg otthonteremtésre, önkormányzati ösztöndíj támogatásra, s értelmi fogyatékos gyermekek támogatására használható fel, de kizáró körülmény, ha már nem áll fenn a környiség, ha a támogatott 21 éves koráig nem rendelkezik legalább középfokú, vagy az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakmai végzettséggel, vagy ha nem a programban meghatározott célokra kívánja a részére elkülönített pénzt felhasználni. A támogatás nem jár automatikusan, azt igényelni kell a polgármesteri hivatalban!

Születésnaposok

„Csak folytasd minden dolgodat...
Megérik majd munkád gyümölcse,
Kertedből kipusztul a gaz...
Teremtő zápor hull a földre...
Jogod van fényre... És öröme...”

A környei önkormányzat nevében sok szeretettel és tisztelettel köszöntjük a falu azon szép korú lakóit, akik ezekben a napokban ünnepelték, ünneplik kerek születésnapjukat:

90 esztendő

Németh Józsefné született Holicska Katalin (november 22.)

80 esztendő

Fritzné Bokovics Mária (november 10.)

70 esztendő

**Mayer Mártonné született Krawálik Rozália Erzsébet (november 1.)
Sárközi József (november 8.)
Haffnerné Taizs Ilona (november 19.)**

Valamennyiüknek további jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

NYIKES JÁNOSNÉ született Freiler Anna szeptember 25-én ünnepelte a 75. születésnapját, de sajnos akkor technikai okok miatt nem szerepelt az ünnepelték sorában. Ezúton kérjük szíves elnézését, és kívánunk számára is hosszú, boldog életet!

36-an az év utolsó véradásán

Az év utolsó véradására várták a környeieket október 27-én a Művelődési Házba, ahol a donorokat részletes tájékoztató, kézfertőtlenítés, testhőmérséklet mérés fogadta, díjmentesen biztosították a szájmaszkot, saját használatú tollat, és a csokoládé, sör, üdítő mellett gondosan előrecsomagolt péksüteménnyel, szendviccselel hálálták meg az önkéntesek számára a véradást, három szerencsés pedig a Művelődési Ház felajánlásaként tiszteletjegyet nyert a „Főnök a pácban” című maffiakomédiára.

Bár eleinte úgy tűnt, hogy sikerül elérni a júliusi, kiemelkedő részvételt, amikor 44-en érkeztek, végül 36 név került a sorsolásra váró papírlapokra, a Fortuna pedig Kiss Juliannának, Bors Istvánnak, és Mezősi Imrénének kedvezett. Imre egyébként épp utolsó alkalommal adhatott vért, amely számításai szerint a 25. volt. A környei vöröskeresztes aktivisták öröme két elsőalkalmas donor is nyújtotta a karját Tisch Regina és Tisch Péter személyében, így az idei esztendőben hárman debütáltak az összesen 157 résztvevő közül.

Tisztelgés az aradi vértanúk előtt

Az aradi vértanúk mártírhalálának 173. évfordulóján a református temetőben tisztelgünk az 1848-49-es szabadságharc mártírhalált halt katonai vezetői előtt Környén. Községünkben 2009 októberétől növekedik a tiszteletükre elültetett, réztáblával emlékeztető tizenhárom vérszilvafa és egy szomorú cseresznyefa, öt esztenedeje pedig kopjafa készült.

1849. október 6. szombat napja volt. Az ősz felhők közül még ki sem bújt a reggeli fény sugar, amikor megnyílt az aradi vár északkeleti kapuja. Négy tábornokot kísérték a közeli sánchoz: Kiss Ernőt, Lázár Vilmost, Dessewffy Arisztidot és Schweidel Józsefet. Amint felsorakoztak, Kiss Ernő szabad szemmel maga vezényelt tűzparancsot.

A hajnali puskaropogás után két órával újra kinyílt a várkapu és kilenc tábornok lépett ki rajta, hogy utolsó útját tegye a felállított kilenc bitófa felé. Néhány perc múlva Lahner György, Leiningen-Westerburg Károly, Knežich Károly, Pöltenberg Ernő, Aulich Lajos, Nagysándor József, Török Ignác, Vécsey Károly és Damjanich János tábornok élettelen testét világitotta be a felhők mögől kibontakozott nap. Bevilágította azért, hogy keresztfákká avassa fényével a szégyenszlopokat. Bevilágította azért, hogy Golgotává avassa azt a helyet, amelyen a zsarnoki önkény oly kitűnően működött. A kivégzés után reggel nyolc órakor, mint a Kálváriára, úgy záródokolt a nép, és zokogva imádkozott a tizenhárom vértanú teteme mellett. Ugyanezen a napon végezték ki Pesten az első felelős magyar miniszterelnököket, Batthyány Lajost... Mártírhaláluk azóta jelképpé vált. Annak a küzdelemnek és áldozatvállalásnak a szimbólumává váltak ők, amelyet a magyar nép évszázadokon át folytatott nemzeti függetlensége megteremtéséért, társadalmi haladásáért – hangzott el a kegyeleti helyen *Maticsné Szabó-Kovács Ágnes*től, a képviselő-testület Kulturális, Oktatási, Sport

és Nemzetiségi Bizottság tagjától a Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola diákjainak emlékműsora előtt.

Hornyák Karolina, Palkó Szonja Lília, Csánó Levente Zsolt, Laki Lili, Tricskó Levente és Koródi Lili Jázmin Takács Karolina felkészítésében idézték fel a 173 évvel ezelőtti eseményeket, köztük a vértanúk utolsó mondatait is:

Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok. Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom, megértik ezt a szolgálatot. (*Aulich Lajos*)

Legyőztük a halált, mert bármikor készek voltunk elviselni azt. (*Damjanich János*)

Tegnap hősök kellett, ma mártírok... Így parancsolja ezt hazám szolgálata. (*Dessewffy Arisztid*)

Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei, virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük. (*Kiss Ernő*)

Milyen különös, hogy Haynau bíró is keresztény és én is az vagyok. Csak az ördög keverhette így össze a kártyákat. (*Knežich Károly*)

Krisztus keresztje és a bitófa oly rokon! És az isteni áldozat mellett oly törpe az én áldozatom! (*Láchner György*)

Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztje tövében érett apostollá az apostolok lelke, és bitófák tövében kell forradalmárrá érni a magyar lelkeknek. (*Lázár Vilmos*)

A világ feleszmél majd, ha látja a hőhérok munkáját. (*Leiningen-Westerburg Károly*)

De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben! Alázatosan borulok Istenem elé, hogy hűs, igaz emberré, jó katonává tettem. (*Nagy-Sándor József*)

Minket az ellenség dühös bosszúja juttatott ide. (*Poeltenberg Ernő*)

A mai világ a sátán világa, ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár. Csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi embersége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot. (*Schweidel József*)

Nemsokára Isten legmagasabb ítélőszéke elé állok. Életem parányi súly csupán, de tudom, hogy mindig csak Őt szolgáltam. (*Török Ignác*)

Isten adta a szívet, lelket nekem, amely népem és hazám szolgálatáért lángolt. (*Vécsey Károly*)

Bizony egy közületek elárul engem – idézte az igéből Jézus Júdához intézett mondatát *Nf. Börzsönyi Kornélia* lelkipásztor, párhuzamot vonva a magyar történelem során átélt árulásokkal, melyek egyikének következményei okozták Aradon a 13 vértanú halálát. Ezek után Jézus azt mondja: új parancsolatot adok nektek, hogy egymást szeressétek! – folytatódott az idézet, s mint az áhitatban elhangzott, a kor túlélt, az itt maradt övezgek, árvák is csak úgy tudtak felülemelkedni, hogy komolyan vették a Krisztusi parancsot, segítették, szerették egymást. A mai hétköznapokban sem könnyű, ezért ma is fogadnunk kell az üzenetet, követni a parancsolatot, hogy az egymás iránti szeretet közösségé formáljon bennünket – fogalmazott *Nf. Börzsönyi Kornélia*.

Az emlékező, hősök előtt tisztelgő gondolatok után *Beke László* polgármester és *Pákozdi Ferenc* alpolgármester, a Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjében *Tirhold Kármén* elnök, *Wéber István* és *Erl Péter* képviselők, valamint a Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Diákönkormányzatának nevében *Hornyák Karolina* és *Palkó Szonja Lília* helyezte el az emlékezés koszorúit a diákok pedig az örök emlékezés mécseseit a két tadoskeddi fafaragó, *Buják Vince*(t) és *Csányi Gyula* készítette kopjafánál.

Rövid híreink

Ismét Adventi gyertyakereső!

December 4-én, 11-én és 18-án ismét szeretettel várunk minden játékos kedvű családot, baráti társaságot. Indulás 13 és 15 óra között a plébániáról, a végcél azonban titkos. Csak az útvonalon megadott rejtvények, feladatok segítségével derül fény arra, hol várják forró teával, finom süteménnyel és természetesen adventi gyertyával a kalandorokat.

Maticsné Szabó-Kovács Ágnes

Szabadság a Szent Rókus rendelőben

Dr. Árendás József november 14-étől 18-áig szabadságát tölti, emiatt elmarad a rendelés a Rákóczi úti Szent Rókus rendelőben. A helyettesítésről saját rendelési idejében, az érvényben lévő egységes rendelési rend szerint Dr. Bublovics Péter gondoskodik az I. számú Háziorvosi Rendelőben.

Influenza elleni védőoltás az I. sz. rendelőben

Dr. Bublovics Péter értesíti az érdeklődőket, hogy az I. számú Háziorvosi Rendelőben (Beloianisz út) november 18-án (péntek) és december 16-án (péntek) 12 órától adatható be az influenza elleni védőoltás kizárólag előzetes bejelentkezés alapján. Bejelentkezni november 7-étől lehet a Trendelokornye@gmail.com e-mail címen, vagy a 473-064-es telefonszámon lehet rendelési időben.

Iskolai hírek, események

- **Oktober 6-án**, a községi ünnepeken iskolánk tanulói szép műsorral emlékeztek a 173 éve kivégzett aradi vértanúkra. Felkészítő tanáruk *Takács Karolina* volt.
- **Oktober 11-én** a Művelődési Ház szervezésében színházi előadáson vett részt az egész alsó tagozat. Köszönjük a lehetőséget!
- **Oktober 13-14-én** délután papírgyűjtést szerveztünk. A szülők és a gyerekek segítségével 7113 kg papírt gyűjtöttünk.
- **Oktober 14-én** *Kollárné Paragi Éva* szervezésében lezajlott a Bolyai matematika csapatverseny helyi fordulója.
- **Oktober 15-én** pályorientációs napot tartottunk. Köszönjük a vendég előadók színvonalas programjait!
- **Oktober 18-án** Bridgestone és a Tatabányai Rendőrkapitányság közös szervezésében Láthatósági és Közlekedésszabványok témában érdekes és színvonalas előadást hallgatható a 6. a osztály.
- **Oktober 19-én** az 1. b osztály körbejárta a tavat, megismerkedett az őszi tópart növényeivel.
- **Oktober 20-án** az 5. évfolyam Tatabányán járt a Jászai Mari Színház és Népház előadásán.
- **Oktober 21-én** a 7. a osztály kerékpártúrán volt Várgesztesen.
- **Oktober 24-én** a 2.a Környén, a Dózsa Gy. utcában volt lovagolni. A gyerekek vezetőszáron lovagolhattak, etethettek lovakat, és jót játszottak a helyi játszótéren. Reméljük, tavasszal megismételhetjük a programot! Köszönjük a lehetőséget *Schlégl Szimonettának* és párjának!
- **Oktober 27-én** a 2. b osztály tóparti kiránduláson vett részt. Megismerkedtek a tó élővilágát bemutató ismeretterjesztő táblákkal.
- **Oktober 27-én** *Goár Brigitta* és *Takács Karolina* szervezésében Széppolvasási versenyt tartottunk. Eredményeink:
2. évfolyam:
I. *Árva Hanni Panni* 2.a
II. *Selmeci Zsombor* 2.a
III. *Terdik Elina* 2.a
Felkészítő: *Kovácsné Vas Ágnes*
3. évfolyam:
I. *Tóth-Fazekas Boglárka* (3.b) – felkészítő: *Kubicza Mihályné*
II. *Ács-Hafner Noel* (3.b) – felkészítő: *Kubicza Mihályné*
III. *Riezing Bence* (3.a) – felkészítő: *Staudinger Ágota*
4. évfolyam:
I. *Kertész József* (4.b) – felkészítő: *Szerencsi Edina*
II. *Tiba Emma* (4.b) – felkészítő: *Szerencsi Edina*
III. *Németh Natali Nina* (4.a) – felkészítő: *dr. Szemetiné Horn Bernadett*
- **Oktober 28-án** délután a 7. b finomságokat készített a tankonyhán. A fiúk némi lányos segítséggel tócsit készítettek, a lányok többsége pedig gofri sütött. Nagyon jól érezték magukat.

Előzetesek:

- **November 14-15-én** nyílt napot szervezünk az iskolában. Szeretettel várjuk az érdeklődő szülőket a tanítási órákra. Kérjük figyelembe venni, hogy a magas osztálylétszámok miatt egy tanítási órán maximum 10 vendég vehet részt. Egy tanítási órán egy tanulóknak egy vendége lehet. Továbbá kérjük vendégeinket, hogy a tanítási órák előtt legalább 5 perccel legyenek a kiválasztott osztály terménél.
- **November 15. 17 óra:** Fogadóóra
- **November 22:** Népdaléneklési verseny
- **November 14.** Egészségvédelmi nap színes programokkal, előadásokkal
- **November 27.** vasárnap délután részt veszünk a községi Adventnyitó ünnepeken.
- **December:** Karácsonyi osztályajtó díszítő verseny, karácsonyi osztályprogramok (játékos, zenés, kézműves délutánok)
- **Decemberben** bonyolítja le *Borbélyné Grebely Éva* tanárnő a Hevesy György Kárpát-medencei Kémia verseny iskolai fordulóját.
- **December 13.** Lucázás a művészeti iskola részvételével. Luca napi hagyományok felelevenítése.
- **December 20.** Iskolai karácsonyi ünnepség a negyedik évfolyam előadásában. (Utolsó tanítási nap)
- **Módosított téli szünet:** december 21-től január 8-ig. Első tanítási nap január 9. hétfő

Szakmák bemutatkozása az iskolában

Október 15-én, szombaton tartottuk iskolánkban a már hagyományos pályorientációs napot. Az első és második osztályos gyerekek játékos feladatok segítségével ismerkedtek meg a különféle hivatásokkal. A szakemberek munkáját és a hozzájuk kapcsolható szerszámokat, munkagépeket, munkahelyeket beszéltek meg rajzos, játékos feladatokon keresztül.

A 3. a osztályhoz Tatabányáról Kothenc Mária író érkezett, aki két meséjét is felolvasta a gyerekeknek, majd írói pályafutásának állomásait idézte fel. A 3. b-ben játékos feladatokkal töltötték a szakmai napot a gyerekek. A 4. a osztály a MUT Hungária Kft környei telephelyén Tisch Gábor vezetésével ismerkedett meg a cég profiljával, az ott dolgozó emberek különböző feladataival, illetve az ott zajló munkafolyamatokkal is betekintést nyerhettek. A 4. b-s gyerekek egy filmet néztek meg a varrónők munkájáról, majd kis is próbálták a varrás tudományát: levendulás zsákot varrtak maguknak. A felső tagozaton 8-féle szakma képviselőit láttuk vendégül.

Eljöttek hozzánk a Környei Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület lelkes tagjai. Popovics Milán és 8 tűzoltó (köztük több volt tanítványunk) mesélt a gyerekeknek az önkéntesek munkájáról, a tűzoltó eszközökről. És bemutatták az új tűzoltó autójukat, a gépjármű fecskendő autót. Kicsik és nagyok élvezettel próbálták fel a bevetési ruhákat, eszközöket. Lehetőség nyílt felülni a kocsira is.

A Tatabányai Rendőrkapitányság helyi körzeti megbízottja, Bartis Gábor rendőr főtörzsaszászlós előadást, és Kovács Bence rendőrőrmester, kutyavezető, kutyás bemutatót tartott Luckyval, a rendőrkutyával. Gyerekeink nemcsak felpróbálhattak különböző rendőri felszereléseket, pl. golyóálló mellényt, de egy rendőrkutyás „csibészelfogó” bemutatót is végig izgulhattak. Tanulóink nagy érdeklődéssel figyelték mindkét bemutatót.

A védőnői hivatást Jenei Zita környei védőnő mutatta be. Mesélt az érdeklődő lányoknak a terhes- és csecsemőgondozásról, és többféle egyszerűbb vizsgálatot is kipróbáltak együtt. Akadt olyan kislány, aki miután végighallgatta Zita néni, lelkesen közölte, hogy ő is védőnő szeretne majd lenni.

Egy másik női szakmát, a varrónőét ismertette meg velünk Virgáné Eck Bernadett, aki a kisbéri Bánki Donát Szakképző Iskola tanáraként tanítja a leendő varrónőket. Megtudhattuk tőle, hogy mi mindennel foglalkozik egy varrónő, és milyen készségek kellenek hozzá.

A tatabányai Hadkiegészítő és Toborzóiroda segítségével a komáromi Kempelen Farkas Alapítványi Technikum honvéd kadét képzéséről érkeztek oktatók, hogy a katonai pálya iránt keltsenek érdeklődést. Ők is látványos fegyver-bemutatóval készültek. Majd tanulóink kipróbálhatták a fegyverek szét- és összeszerelését.

Az újságíró hivatását Salamon Gyöngyitől ismerhették meg az érdeklődő diákok. Bemutatta szakmájának kihívásait a gyerekeknek, és eljátszottak közösen egy sajtótájékoztatót is.

Különleges hivatását mutatta be Dr. Borbély Sándor a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet munkatársa is, aki kutatóbiológusként dolgozik. Ő a tudományos munka rejtelmeibe vezette be érdeklődő diákjainkat, de a legnagyobb magyar biológusok tevékenységét is bemutatta.

Egy csapat fiúnak lehetősége volt ellátogatni Bacher István környei asztalos műhelyébe. Itt a gyerekek egy igazán látványos bemutató során megismerték az asztalos szakma különböző fortélyait, szerszámait és lehetőségeit is.

A nap végére minden szakma kiállítás formájában elevenedett meg a gyerekek fantáziájának és ügyességének köszönhetően. A gyerekek sok élménnyel, hasznos tudással lettek gazdagabbak. Különösen fontos volt számunkra, hogy előadónk között sok ismerős arcot láthattunk, többen környeiek, és itt is végzik hivatásukat.

Köszönjük a vendég előadók színvonalas programját és a külsős helyszíneken való részvételét.

Dr. Szemeliné Horn Bernadett és Riezingné Gáspár Tímea

Deverén is készült

A Tökölő a legjobb nap! – így summázta az élményeit egy kislány az október 28-ai Tökölő és KÜRBS-SCHNITZE-n, melyet hetedik alkalommal rendezett meg a Művelődési Ház és a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe. A program valóban egyre népszerűbb, hiszen tök jó mókát kínál nem csak tökmagoknak, s bizony nem csupán a kicsik, hanem a nagyobbak, anyukák, apukák, nagyszülők is évről-évre tök jól érzik magukat.

Ezzel is garmadával készültek a töklámpások, volt, aki előre megrajzolt tökkel érkezett, de sokan a helyszínen „álmodták meg”, milyen is legyen végül a lámpásuk, amikhez a szervezők 100 darab faragnivaló tököt biztosítottak, s természetesen minden eszközt, amire csak szükség lehetett. Egy-két „alany” igencsak keményfejűnek bizonyult, és elkélt a „skalpolásnál” a férfikéz, de végül valamennyi megadta magát, s egy idő után már bájos, vagy bájosan ijesztőnek ható töklámpásként sorakoztak az asztalokon. Egy négy éves kislány az elmondása szerint deverént faragott, de sikerült tisztázni: a narancssárga terményből faragás után egy denevér rajzolódott ki.

A tök jó buliban tehát idén sem unatkoztak az apróságok, azok sem, akik inkább anyura, apura, vagy a nagyszülőkre bízta a lámpás elkészítést: ők a nagyteremben a Csiri-Biri Játéktár óriás fajtékaival mókázhattak rendületlenül, vagy éppen türelmesen várták, hogy az arcfestés során átalakuljon

az arccocskájuk, vagy elkészüljön az áhított tetkő. S hogy ne csak a szemnek, kéznek kedvezzenek a szervezők, tökös falatok is kellett magukat: az iskolai konyhában készült több mint 25 kilónyi mézes sült tök, és a programra a „Süssünk főzzünk valamit” Klub tagjai is szorgoskodtak, így a gyerekek élvezettel majszolták a sütőtökös muffint és az aprósüteményeket, még a bizarrnak ható, boszorkányujjat formázó finomságot is.

A tökfáras és játék-kavalkád közepette az elmúlt évihez hasonlóan unatkoztak

a mérlegek. Többen az aszályos időjárásal indokolták, hogy ezúttal még az eltelt esztendő visszatérően legeredményesebb (legtökösebb) gazdái sem dicsekedhettek méreates terményekkel. A versenyt és vele a legnagyobb ízletes, tök formájú tortát végül a hét nevező közül az öt éves Szedlacsek Lilién nyerte meg egy 6,9 kilós tökkel, második lett Bors Anna, harmadik Dömsödi Eleonóra, a különdíj tortát Jakab Alex vehette át, Molnár Botond pedig két belépőjegyet az Alice Csodaországban című musicalre.

Községünk adventi programjai

ADVENT – november 27.

Advent első vasárnapján, idén november 27-én az óvoda előtti téren (kedvezőtlen időjárás esetén a katolikus templomban) kezdjük a közös felkészülést a Szeretet ünnepére. Az ünnepi program 16.00 órák kezdődik, műsort ad a Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola énekkara, a Vackor Óvoda és Bölcsőde Kamarakórusa, a Környei Magyar Dalkör. A műsor után gyulladnak fel községünk ünnepi és a Betlehemi jászol fényei, majd a program zárásaként mindenkit vár a karácsonyi vásár, a kicsiket a Télapó, forró tea, a felnőtteket pedig forralt bor. Mindenkit szeretettel vár Környe Község Önkormányzata, az egyházközségek, a Három Királyok Alapítvány és a Környei Katolikus Karitás.

KARÁCSONYI SZÖSZMÖTŐLŐ – december 10.

A Környei Vackor Óvoda és Bölcsőde karácsonyi szöszmötőlőre (ajándékok, dekoráci-

ók készítése) várja a gyermekeket, szülőket, nagyszülőket december 10-én, szombat délután 2 és 5 óra között a Művelődési Házban. A részvétel díjtalan!

Idősek Karácsonya – december 20.

Községünk szép hagyománya az Idősek Karácsonya program, melyre a 70 év feletti szép korúak mellett a falu valamennyi lakóját sok szeretettel várjuk. Idén december 20-án délután 2 órák kezdődik az ünnepi és a Művelődési Házban. Műsort adnak a Kisfaludy Mihály Általános Iskola diákjai, a Német Nemzetiségi Gyermekcsoport, a Német Nemzetiségi Dalkör és a Vackor Óvoda és Bölcsőde Kamarakórusa. Várhatóan az ünnepség után nyílik lehetőség a Betlehemi Szeretettláng átvételére. A Környebányai közös karácsonyi összejövetel 20-án 17.00 órák kezdődik a Közösségi Házban.

Az adventi ünnepi programokra minden környeit szeretettel hív és vár a község önkormányzata!

Tartós élelmiszergyűjtés

A résztvevők biztonsága, egészsége érdekében a pandémia újra erősödése miatt a már hagyományos krumplicsüdtés idén is elmarad, a Környei Katolikus Karitás arra kéri az adományozókat, hogy támogassák az adventi élelmiszergyűjtésüket. A környei rászoruló családok részére felajánlott tartós élelmiszereket november 28-ától (hétfő) december 2-áig (péntek) 16.00 és 17.00 óra között várják a Római Katolikus Plébánián. A karitatív szervezettel való együttműködéssel kéri az adományozókat, hogy élelmiszer felajánlásait a nyitott folyosón található asztalokon szíveskedjenek elhelyezni. A templomba járó testvérek az adományait december 4-éig a szentmisék előtt és után leadhatják a sekrestyében is.

Környe Római Katolikus Plébánia

A **KaDarka Társulat**
és a **KaDarkölykök Színháztársulat**
közös produkciója

ÁJOMFOGÓ

Zenes évfűzáró gála

2022.12.11. (vasárnap) 18:00

Művelődési Ház, Környe

A belépés díjtalan

VII. ADVENT-ELŐ Kézműves vásár és családi program

november 20-án 10:00 és 17:00 óra között a környei Művelődési Házban.

ORSZÁGOS RAZZFILM UNNEP

A SZÍNHÁZTEREMBEN MOZI

10.15 óra
Válogatás Bálint Ágnes rajzfilmeiből (74 perc)

11.50 óra
A kiskakas gyémánt felrakójátja és A tehettelen méhecske (30 perc)

15.00 óra
Bogyó és Babóca – Tündérlányok (72 perc)

(A vetítésen a részvétel díjtalan, de előzetes regisztrációra van szükség. A regisztráció a 39/93-091-es és 06-30-0606-2147-es telefonoszámon érhető el. Helye személynél a Művelődési Házban (Környe) november 10.00 és 17.00 óra között.)

Napközben díjtalan kézműveskedés az olvasóteremben a Nő Klub tagjaival.

Minden érdeklődőt sok szeretettel, adventelő hangulattal vár a Környei Művelődési Ház november 20-án!

A kézműves vásár 10.00 órakor nyitja meg kapuit, izelítő a helyi és környékbeli kézművesek, östermelők portékáiból:

- * bio termékek
- * kézműves szappanok
- * gyögyerekek
- * ásvány- és gyögyérszerek
- * textiljártékok készírtnek és nagyvonalak
- * táskák, virágok, lakásdekorációs termékek, neszeszerek
- * kézműves alapanyagok és díszek, ajándékok
- * adventi koszorúk, kerámia, norgolt rigurák
- * beton dísz tárgyak, csuhé és a pirográf képek

HÁZI ÍZEK:

- * környei méz
- * különleges lekvárok
- * chili szaszok
- * savanyúság, zakuska
- * sürtöt húsarú, házi sajt
- * dió- és süteményvásár

WEIHNACHTSBÄCKEREI ÉS KARÁCSONYFA DÍSZÍTÉS

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe, a Vöröskereszt Környe Alapszervezete, valamint a Művelődési Ház és a Községi Könyvtár ötödik alkalommal hívja izgalmas, mézes karácsonyváro programra a falu apróságait, fiataljait, anyukákat, apukákat, nagyszülőket **december 3-án.**

Program:
14 órától mézeskalács díszítés
15 órától a "Süssünk, süssünk... zarádul a falu karácsonyírdetése, feldíszítése"

Minden apróságot, szülőöt, nagyszülőöt szeretettel várnak a szervezők!

A rendezvény GDPR tájékoztatója itt tekinthető meg: <https://kornye.hu/aktualis/keszmenyagjar/248-welshachtbakerer-ten-karacsonyfa-diszites>

Süssünk, süssünk... mézeskalácsot!

A Művelődési Ház és a Községi Könyvtár, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe és a Vöröskereszt Környe Alapszervezete ötödik alkalommal hirdeti mézeskalács készítő versenyt.

A saját készítésű mézeskalács kompozíciókat (házik, állatok, adventi koszorúk, ajándéktárgyak) november 21-én 10 és 17 óra között várjuk a Művelődési Házban.

Regisztrálni november 17-éig lehet a Művelődési Házban a személyesen, vagy a 473-091-es telefonszámon hétköznapokon 10 és 17 óra között.

Az alkotások november 23-ától tekinthetők meg, s december 3-án, a falu karácsonyírdé feldíszítésének napján derül ki, hogy a közönségszavazatok alapján mely mézeskalácsok a legtehetségesebbek. Az első három díjazott a Simon Méhészet ajándékcsomagját veheti át, a nevezőket 1-1 üveg vegyes virágmézzel ajándékozzák meg a szervezők.